

การศึกษากิจกรรมการบริหารงานด้านการควบคุมการติดเชื้อโรค
ในหอผู้ป่วยของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วย
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามการรายงานของตนเอง

นางสาว บัวแก้ว ศรีจันทร์ทอง

ศูนย์วิทยุโทรพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-677-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15527

1๓๗๘๙๐๙๙๓

A STUDY OF WARD MANAGEMENT ACTIVITIES OF HEAD NURSES
CONCERNING INFECTION CONTROL IN THE HOSPITALS
UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF
PUBLIC HEALTH AS REPORTED BY THEMSELVES

Miss. Buakaow Srichanthong

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-576-677-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษากิจกรรมการบริหารงานด้านการติดเชื้อโรคในหอผู้ป่วยของพยาบาล
หัวหน้างานหอผู้ป่วย โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตามการ
รายงานของตนเอง

โดย นางสาว บัวแก้ว ศรีจันทร์ทอง

ภาควิชา พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น ส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรานัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสิทธิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

..... กรรมการ
(ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

BURKAOW SRICHANTHONG : A STUDY OF WARD MANAGEMENT ACTIVITIES OF HEAD NURSES CONCERNING INFECTION CONTROL IN THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH AS REPORTED BY THEMSELVES THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRANOM OTHAGANONT, Ed.D., 152 PP.

The purposes of this study were to study and to compare ward management activities of head nurses concerning infection control in the hospitals under the Jurisdiction of the Ministry of Public Health, as reported by themselves.

the major findings;

1. The head nurses reported their ward management activities concerning infection control in overall and in each aspect, planning organizing, directing and controlling were in high level

2. The comparison of ward management activities concerning infection control among head nurses classified by experiences and working units were statistically significant difference at .05. The head nurses who had experiences more than eleven years obtained more mean score than the head nurses who had experiences 1-5 years on the item of "designing the mean of dissemination concerning infection control" and "ventilation management by opening the windows." The head nurses working in Pediatrics ward obtained more mean score than the head nurses working in Obstetrics-Gynecological ward on the item of "designing the mean of dissemination concerning in fection control." The head nurses working in Obstetrics-Gynecological ward obtained more mean score than the head nurse working in Pediatrics ward on the item of "ventilation management by opening the window."

3. The major problems of ward management activities concerning infection control reported by head nurses was budgetary support, in the part of planning; disproportion between nurses and patients, in the part of organizing; lack of cooperation from person outside the units, in the part of directing; lack of nursing manual for inspection of nursing techniques, in the part of controlling.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา พยาบาลศึกษา

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *John John*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *John John*

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

BUAKAOW SRICHANTHONG : A STUDY OF WARD MANAGEMENT ACTIVITIES OF HEAD NURSES CONCERNING INFECTION CONTROL IN THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH AS REPORTED BY THEMSELVES THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRANOM OTHAGANONT, Ed.D., 152 PP.

The purposes of this study were to study and to compare ward management activities of head nurses concerning infection control in the hospitals under the Jurisdiction of the Ministry of Public Health, as reported by themselves.

the major findings;

1. The head nurses reported their ward management activities concerning infection control in overall and in each aspect, planning organizing, directing and controlling were in high level

2. The comparison of ward management activities concerning infection control among head nurses classified by experiences and working units were statistically significant difference at .05. The head nurses who had experiences more than eleven years obtained more mean score than the head nurses who had experiences 1-5 years on the item of "designing the mean of dissemination concerning infection control" and "ventilation management by opening the windows." The head nurses working in Pediatrics ward obtained more mean score than the head nurses working in Obstetrics-Gynecological ward on the item of "designing the mean of dissemination concerning in fection control." The head nurses working in Obstetrics-Gynecological ward obtained more mean score than the head nurse working in Pediatrics ward on the item of "ventilation management by opening the window."

3. The major problems of ward management activities concerning infection control reported by head nurses was budgetary support, in the part of planning; disproportion between nurses and patients, in the part of organizing; lack of cooperation from person outside the units, in the part of directing; lack of nursing manual for inspection of nursing techniques, in the part of controlling.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา พยาบาลศึกษา

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *Abhi John*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Pranom Othaganont*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มต้นด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ปัญหาในการทำวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามในการวิจัย รวมทั้งผู้อำนวยการโรงพยาบาล และหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 44 แห่ง และขอขอบพระคุณพยาบาล หัวหน้างานหอผู้ป่วย ที่เป็นประชากรในการวิจัย และให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามด้วยดี

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนการวิจัย และขอขอบพระคุณ ร.ท. ทวีชัย จิตตะคุโน ร.น. นางกิตารัก จิตตะคุโน นายวรวัฒน์ ปรีดานักทรากุล และเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดการทำวิจัยฉบับนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา - มารดา ซึ่งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

บัวแก้ว ศรีจันทร์ทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	42
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม.....	47
การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	104
สรุปผลการวิจัย.....	106
อภิปรายผลการวิจัย.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	116
บรรณานุกรม.....	118

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทโรงพยาบาลตาม เขตการแบ่งของ กระทรวงสาธารณสุข.....	43
2	จำนวนตัวอย่างประชากรที่สุ่มจำแนกตามประเภทโรงพยาบาลตาม เขต การแบ่งของกระทรวงสาธารณสุข.....	44
3	ผลการคำนวณความเที่ยงก่อนและหลังการใช้แบบสอบถาม.....	47
4	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืนเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์.....	48
5	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วย จำแนกตามประเภทของ โรงพยาบาล ประสบการณ์ การดำรงตำแหน่ง อายุ หอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงาน การศึกษา และการอบรม.....	53
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรายงานการปฏิบัติ กิจกรรมการบริหารงานด้านการควบคุมการติดเชื้อ โรคของพยาบาลหัวหน้า งานหอผู้ป่วย.....	56
7	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหาร งานด้านการควบคุมการติดเชื้อ โรค ในหอผู้ป่วยของพยาบาลหัวหน้างาน หอผู้ป่วยจำแนกตามประสบการณ์.....	57
8	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม การบริหารงานด้านการวางแผนงานของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วย ที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไปโดยวิธีการของเซฟเฟ... ..	58
9	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม การบริหารงานด้านการควบคุมการติดเชื้อ โรค ในหอผู้ป่วยของพยาบาล หัวหน้างานหอผู้ป่วย ที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปี ขึ้นไปโดยวิธีการของเซฟเฟ.....	59
10	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม การบริหารงานด้านการควบคุมการติดเชื้อ โรคของพยาบาลหัวหน้างาน หอผู้ป่วย จำแนกตามหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงาน.....	60
11	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน ด้านการวางแผนงาน.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของการรายงานการปฏิบัติ กิจกรรมการบริหารงานด้านการวางแผนงานของพยาบาลหัวหน้างาน หอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป โดยวิธีการของเซฟเฟ.....	64
13	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน ด้านการจัดระบบงาน.....	68
14	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของการรายงานการปฏิบัติ กิจกรรมการบริหารงาน ด้านการจัดระบบงานของพยาบาลหัวหน้างาน หอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป.....	72
15	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน ด้านการอำนวยความสะดวก.....	73
16	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของการรายงานการปฏิบัติ กิจกรรมการบริหารงานด้านการอำนวยความสะดวกของพยาบาลหัวหน้างาน หอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป โดยวิธีการของเซฟเฟ.....	76
17	การศึกษาและเปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน ด้านความคุมงาน.....	77
18	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของการรายงานการปฏิบัติ กิจกรรมการบริหารงานด้านการควบคุมงานของพยาบาลหัวหน้างาน หอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป โดยวิธีการของเซฟเฟ.....	79
19	เปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน ด้านการวางแผนงาน.....	80
20	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของการรายงานการปฏิบัติ กิจกรรมการบริหารงานด้านการวางแผนงานของพยาบาลหัวหน้างาน หอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย อาสาสมัคร สัตถุกรรม สุนัขรีเวทกรรม และกุมารเวชกรรม โดยวิธีการของเซฟเฟ.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	เปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน ด้านการจัดระบบงาน.....	85
22	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของการรายงานการปฏิบัติ กิจกรรมการบริหารงานด้านการจัดระบบงานของพยาบาลหัวหน้างาน หอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย อายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชกรรม และกุมารเวชกรรม โดยวิธีการของเซฟเฟ.....	89
23	เปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน ด้านการอำนาจการ.....	92
24	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการรายงานการปฏิบัติกิจกรรม การบริหารงานด้านการอำนาจการของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วย ที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชกรรม และกุมารเวชกรรม โดยวิธีการของเซฟเฟ.....	95
25	เปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน ด้านการควบคุมงาน.....	96
26	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของการรายงานการปฏิบัติ กิจกรรมการบริหารงานด้านการควบคุมงานของพยาบาลหัวหน้างาน หอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย อายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชกรรม และกุมารเวชกรรม โดยวิธีการของเซฟเฟ.....	98
27	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วยที่รายงานปัญหาในการ ปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานด้านการวางแผนงาน.....	99
28	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วยที่รายงานปัญหาในการ ปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานด้านการจัดระบบงาน.....	101
29	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วยที่รายงานปัญหาในการ ปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานด้านการอำนาจการ.....	102
30	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วยที่รายงานปัญหาในการ ปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานด้านการควบคุมงาน.....	103

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก ตัวอย่างการคำนวณขนาดตัวอย่างประชากร.....	127
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	129
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	132
ประวัติผู้เขียน.....	152

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่	หน้า
1. แสดงปัจจัยของการติดเชื้อโรค.....	14
2. แสดงการขีดขวางการติดเชื้อโรค.....	18

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย